

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Գ. ՎԱՆՅԱՐԵ

ԳՐԱԿԱՆ

ՈՒՂՂԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

491.99-1
Հ-22

• • •

Թ ե ա լ ե զ

Երևան, Տիգրան Կառավարության հայոց գործակություն, Փակում, փակություն № 5.

08.08.2013

ԶԱՓԵՐ. ՏԱՐԱԾՈՒԹԵԱՆ

Վերաբ= 500 սամեն= 1500 արշին= 3500 ք.
Սամենն= 3 արշին= 48 լիւռով= 7 ֆուր. 84
դիւլմ= 840 գիծ (լիւրիս)

Արշինը= 16 լիւռովի, = 2 1/3 ֆուրի= 28 դիւլ.

Մ. Ա. Կ. Ա. Թ. Ա. Կ. Ի

Քառակուսի վերաբ= 104,167 լիւռեսին.

Դիւլեսինը= 2400 քառակուսի սամենի.

Քառակուսի սամենն= 9 քառակ. արշին.

Քառակուսի արշինն= 256 քառակ. լիւռովի.

ԽՈՐԱՆԱՐԴԻ ԶԱՓԵՐ

Կուբիխական սամենն= 27 կուբի. արշինի.

Կուբիխական արշինն= 4,096 կուբ. լիւռովի

Հ Ե Գ. Ա Կ Ի Կ Ի

Տակառն= 40 լիւրոյի, վեղոօն= 10 կրումկայի
100 չարեփի= 8 շտոֆի.

Մ. Ա. Թ. Ա. Կ. Ի Ա. Ն

Ենթալիցը= 10 փուրի. փուր= 40 Ֆունքի.
Ֆունք 96 մախալ. Լօսը= 3 մախալի կամ զօլոր-
ճիկի զօլորճիկը= 96 դօխայի.

Գ Ր Պ Ա Ն Ի

ՈՒՂՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Թ. Ի Ց Լ Ի Զ

Ելեմբա. Տպա. «ՀԵՐՄՈՒՍ» Ընկ. Մաղա. փոլոց № 5,

ԱՌԱՋԱԲԱՆԻ ՏԵՂ

Մի սխալ մեթօսի շնորհիւ ցարդ
տանչուել են թէ ռւսուցիչները և թէ աշա-
կերտները, ստիպուած լինելով անզիր իմա-
նալու բոլոր հայերէն բառերի ռւղղագրու-
թինը: Մինչդեռ, եթէ մենք անգիր գի-
տենք, կամ ձեռքի տակ ունինք փոքրաթիւ-
բառերի քանակը, որոնք սխալ են պատճա-
ռում, այլեւս կարիք չունինք բոլոր բառերի
ուղղագրութիւնն անզիր իմանալու: Այդ նպա-
տակով է կազմած ահա այս գրքոյիը, որ
ամեն մի աշակերտ պէտք է ձեռին ունենայ
սխաներից խուսափելու, և ռւղղագրութեա-
նը շարունակ ընտելանալու: — Արքան աւելի
աչքը դիտէ, և ձեռքը կրկնէ այս փոքրեկ
բառարանը, այնքան թէ մեծը և թէ փոքրը
ապահով է սխաներից: —

Այս հրատարակութեան աւելացնելով
ամբողջ-վեց սոր երես և բազմաթիւ նոր
բառեր, գինը թողնում ենք նոյնը:

Յօրինող:

- 1) Մեծատառով է սկսում ամեն
մի զրութիւն:
- 2) Վերջակէտից յետոյ միշտ գրը-
ւում է մեծատառ:
- 3) Ուսանաւորի ամեն մի տողն
սկսում է մեծատառով:
- 4) Յատուկ անունները (մարդ-
կանց, զանազան տեղերի, քաղաքների,
գետերի, լեռների անունները) գրւում
են մեծ տառով:

Հայերէնի սխաներն առաջ են
գալիս զիսաւորապէս է և և, ո և օ, յ
և հ, վ, և ւ, ը և ո տառերի մէջ: Ներ-
կայ գրքոյկը պարունակում է գրեթէ
բոլոր արմատական բառերը, որոնք
պահանջում են է, օ, յ, կամ ո: Այս
պահանջում են է, օ, յ, կամ ո: Այս
բառը, որ այստեղ չկայ, կնշանակէ
այս տառերով գրելը սխալ է:

Ե. Բ. Ա. Ն. Ռ. Վ.

1) է Գործ է ածւում հրեք անպատճ քանի քան եւ կասկածելի դէպքում, ուրեմն, պէտք է զրել եւ:

2) Բառերի մէջ անկատարի և ապառնի բոլոր դէմքերը գրւում են է-ով: էի, էիր, էր, էնք, էիք, էին. կասէի, էի, էիր, էր, էնք, էիք, էին. կասէիր, կասէր, կասէինք, կասէիք, կասէին. պիտի ասէի, պիտի ասէիր, պիտի ասէր, պիտի պրէի, պիտի պրէիր, պիտի պրէր, և այլն...

3) Հրամայականի յոգնակին. գլշեցէք, ասացէք, բերէք, տարէք. մի ասէք, մի զրէք, մի բերէք...

4) Եղէն վերջոյթը՝ ոսկեղէն, հըլեղէն, քարեղէն, կանաչեղէն...

5) Իէտ, յաւէտ, խոտաւէտ, ծաղկաւէտ, գինսէտ:

6) Երէն. հայերէն, ոռոսերէն, թուրքերէն, վրացերէն:

7) Էն. այժմէն, արդէն, քաղըէն, գեղէն, անէն, ձեզնէն, նկարէն...

8) Յատուկ անունները, որոնք վերջանում են էլ էն, էս. Գարբիէլ, Միքայէլ, Ռափայէլ, Աշխէն, Գուրգէն, Զատէն, Սուրէն, Խորէն, Կայէն, Շահէն, Ռուրէն, Արիստակէս, Ներսէս, Վրթանէս...

9) Է շատ անգամ դառնում է իտէր-տիրել, սէր-սիրել, էշ-իշու...

10) Է երբէք չի գրւում զ, իս, ձ, դ, ո, ու, վ, ց, ւ, փ, տառերից առաջ:

Ալէխանն

Ալէկոծ

Աղէտ

Աղէտալի

Աղէկ

Այդպէս

Այժմէն

Այնպէս

Այսպէս

Ամէն (ամին)

Անդէտ	Արևադէմ
Աստէն	Արժէ
Անդէն	Արժէք
Անդէպ	Աւէտ (յաւէտ)
Անդէն	
Անէծը	Բազմագէտ
Անէութիւն	Բազմաշէն
Անէակ	Բազմանուէր
Անձնասէր	Բազմավէպ
Անպէտ	
Անտէր	Գէթթ
Աշխէն	Գէլ (գայլ)
Աշխէտ (գոյն)	Գէջ (թաց)
Ապակեղէն	Գէշ (լէշ)
Ապակէգործ	Գէս (մազ)
Առէչ (ք)	Գէր (չաղ)
Առէջ	Գօտէ (մարտ)
Ասպարէգ	
Արդէն	
Արևադէպ	

Դէղ	
Դէղադէղ	Թէ,
Դէմ (ուղէմ)	Թէկ
Դէմք	Թէժ
Դէն	Թէյ
Դէս	Թէոր
Դէպ	Թէպէտ
Դէտ	
Դոնբացէք	Իսկղբանէ
Եթէ	Իբրհթէ
Ել և էջ	Իցէ թէ
Եղէգն	Խայտաբղէտ
Երբէք	Խէթ
Երէ	Խէժ
Երէց	Խէնէշ
Զէն	Խէչ
Զէնք	Խէչօ
Ընդդէմ	Խէր

Խէզ	Հրաւէր
Խորէն	Հրէա
Ծէս	Հրէշ
Ծուէն	Հրէս
Կէս	Զէթ
Կէզ (կիզել)	Մէդ
Կէտ	Մէդ
Կոճղէզ	Մէկ
Կրկէս	Մէն
Հանդէս	Մէջ
Հանդէպ	Մէջք
Հէլ (հայլ)	Մէտ
Հետպհետէ	Մէր (մայր)
Հէգ, հէր	Մողէս
Հէդն	Ցաւէտ
Հէնց	Ցաւէրժ (ահարս)
	Ներսէս

Նէր (նիրով)	այնպէս
Նէ (օհա)	նոյնպէս
Նէրս (նորս)	վերջապէս
Նուէր	Պէս-պէս
Շահէն	Պէտք
Շէկ	Պէտքժ
Շէն	Պրոբնէր
Պասէք	Սերովը
Պատուէր	Սէ (սա)
Պատնէշ	Սէրս (սորս)
Պատճէն	Սէգ
Պարէն	Սէզ
Պարէտ	Սէր (լոծօնի)
Պարսէզ	Ստէպ
Պէս, այսպէս	Վէզ
այդպէս	Վէզժ

Վլէժինողիր	Տնօրէն
Վէճ (վիճել)	Տնօրէնէք
Վէմ	
Վէպ	Բողէ
Վէս	
Վէտ-Վէտ	Փէշ
Վէր-վէրք	Փէշակ
Վէր (վայր)	Փոխարէն
(վէր ընկաւ)	
Վրէպ (վրիպակ)	Քէն
	Քարտէզ

Տէգ
Տէր
Տէրունի
Տէրութիւն
Տէրունական

Անդրէնի
Առևանց
Առունենական
Օ-ի և Ա. Ա. Ա. Ա.
(աւան), Առաջնորդութիւն
(աջան), Առաջնորդութիւն

Օ. Հայերէնում երեք անգամ քիչ է գործածւում ո-ից. կասկածելի դէպքեն բում ուրեմն լաւ է զրել ո, բան օ: Միայն 70 արմատական բառ օ ով են գրւում, այն էլ մեծ մասամբ լեզուատամային տառերից առաջ, օրինակ. տ, թ, լ, ն, ս, շ, (54 բառ, —)

Ակօս	Ամօթիսած
Աղօթք	Այս-օր
Աղօթասէլ	Անզգօն
Աղօթարան	Անծանօթ
Աղօն (աղուն)	Անկարօտ
Աղօս	Անկրօն
Աղօթիք	Անյօդ
Ամօթ	Անյօժար

Անօգնական	Բազմօգուստ
Անօգուստ	Բարեխօս
Անօթ (աման)	Բարեպաշտօն
Անօթի (նօթի)	Բարձրայօն (ունք)
Անօսր	Բարոյախօս
Անօրէն	Բօթ
Անօրինակ	Բօթաբեր
Ապարօշ	Բօթալից
Առաջօք	
Առաւօտ	Գօս (չորացած)
Առօք-կառօք	Գօսանալ
Ատօք	Գօսացած
Արդեօք	Գօտի
Արտօնութիւն	Գօտերել
Արտօնր	Գօտէմարտ
Արօս (թռչուն)	Գործօն
Արօտ	
Արօտասեղ	Դրօշ
Արօր	Դրօշակ
Աքլօր	Դրօշել

Յօշնիւ	Թօշնիւ
Եօթ	Իրօթ
Եօթանասուն	Իրօք
Եղբօր	Լօշ (լաւաշ)
Զբոսանք	Խօսք
Զբոնել	Խելօք
Զգօն	Խօսել
Զօդ (կապ)	Խօսել
Զօդել	Խօսնակ
Զօր	Խօսող
Զօրք	Խէչօ
Զօրութիւն	Ծանօթ
Զօրավար	Ծդօտ
Զօրեղ	Ծնօտ
Թնդանօթ	Ծօ
Թօթափել	
Թօն (անձրև)	

Կարծեօք	Ղօղանջել
Կարձառօս	Ղօղանջ
Կարօտ	Ճօճ
Կարօն	Ճօճալ
Կրօն	Ճօճանակ
Կոշկակար	
Համառօս	Մօտ
Հզօր	Մօտալուս
Հօտ	Մօտենալ
Հօտադ	Մօտաւորապէս
Հօր	Մօր
Հօրական	Մօրաքոյր
Հօրաքոյր	Մօրուք
Հօրոտ մօրոտ	Մըայօն
Յօդ	Յօդ
	Յօդուած
	Յօժառ
	Յօժարութիւն

Յօնք (ունք)	Պաշտօն
Յօշտեկլ	Պաշտօնեայ
Յօրանջել	Պոօշ
Յօրինած	Պօլու
Յօրինել	
Յօրինող	
	Սօս
Նախօրօք	Սօսիւն
Նարօս	Սօսանուէլ
Նօթի	Սօսափիւն
Նօր	Սօսի
Նօրամադ	
Նօտար	Վաղօրօք
Նօտրոգիր	Վատօդ
Շատախօս	Տօթ
Շօշափել	Տօթակէց
Շօշափելիքաց	Տօմար
Ուկեզօծ	Տօն

Տօնավաճառ	Օժանդակ
Տօսախ (ծառ)	Օժիս
Յօղ	Օձել
Յօղուն	Օձ
Օգնել	Օձաձուկ
Օգնութիւն	Օձիք
Օգտակար	Օդառ
Օգտաւէտ	Օտար
Օգոստոս	Օտարազգի
Օգուստ	Օտարատի
Օդ	Օր
Օդագնաց	Օրբառորէ
Օդապարիկ	Օրէնք
Օդեղէն	Օրինակ
Օթեակ	Օրիորդ
Օթեան	Օրհաս
Օթոց	Օրհնել

Յ. բառերի սկզբին երեք անգամ
քիչ է գործ ածւում քան հ. իսկ բա-
ռերի վերջին ընդհակառակը: Ա. և ո-ից
յետոյ, բառերի վերջը, միշտ գրւում
է յ: Բազմավանկ բառերի վերջը յ չի
հնչւում:

Դերանունների և հրամայականի
վերջը յ. չի գրւում. օր, սա, դա, նա,
սրա, գրա, նրա, ասա, գնա, թող
մնա, թող բանա:

Յաբէթ (անուն)	յաղագս
Յագենալ	յաղթել
յագեցոցիչ	յաղթահասակ
յագուրդ	յաղթական
յախճապակի	յաղթահարել
յախուն	յաղթանակ
յածել (պտտել)	յաճախակի
յակինթ	յաճախապատում

յաճախել
 յամբաքայլ
 յամառ-ութիւն
 յայնժամ
 յայնկոյս
 յայսկոյս
 յայսմառուրք
 յալտնի
 յայտնութիւն
 յայտնապէս
 յանգաւոր
 յանդէտու
 յանդիման
 յանդիմանութիւն
 յանկարծ
 յանձնարարութիւն
 յանձնել
 յանձնութիւն
 յայտնապէս
 յաւելքանարս
 յաւիտեան
 յափշտակել
 յատակ
 յատկացուցիչ
 յար (և նման)
 յարաշարժ
 յարատե (ել)
 յարդ-ի
 յարդարաբել
 յանձնապաստան

յանցանք
 յանցաւոր
 յապաղիւ
 յաջող
 յաջողակ
 յաջորդ
 յառաջ (աբան)
 յառել (աչքերը)
 Յասմիկ
 յաւելքանարս
 յաւիտեան
 յափշտակել
 յատակ
 յատկացուցիչ
 յար (և նման)
 յարաշարժ
 յարատե (ել)
 յարդ-ի
 յարդարաբել
 յարդոյ

յարդարել (ար-
 դարել)
 յարուցանել
 յարձակումն
 յարձակուել
 յարմար- (իլ)
 յարմարութիւն
 յաւակնիլ
 յաւելուած
 յաւէտ
 յեղափախել
 յեղափոխումն
 յեղյեղուկ
 յենարան
 յենակէտ
 յենել
 յետ (ետե)
 յեաին
 յետնորդ
 յետոյ (ետոյ)

յիմար
 յիշատակ
 յիշել
 յիշութիւն
 յիսուն
 Յիսուս
 յիբելեան
 յիգնակի
 յոյժ
 յուգմունք
 յուզուիլ
 յոյն
 յոյս
 յոռի
 յորդ
 յորդորել
 յորձանք
 յորջորջել
 յուշարար
 յուշիկ

Յուռութ
յուսահամ
յոտակ
յօդ
յօդացաւ

յօժար
յօնք
յօրինել
յօրինուած
յօդակապ

Յատուկ անուններից յով սկզբում
են. Յակոբ, Յարութիւն, Յիսուս, Յով-
ոէփ, Յովհաննէս Յուղա, Յուլիանոս;

Յատուկ անուններից յով սկզբում
են. Յակոբ, Յարութիւն, Յիսուս, Յով-
ոէփ, Յովհաննէս Յուղա, Յուլիանոս;

յօժար
յօնք
յօրինել
յօրինուած
յօդակապ

ՅԱ - Ի Ա. Ն Ո Ւ

Ո. վեց-եօթ անգամ քիչ է գործ-
ածում քանի ը. կասկածելի դէպքում
պէտք է գրել ը:

Ագուաւ	Անաչառ
Աթոռ	Աշառու
Աթուակալ	Ապառագ
Ախոռ	Ապանի
Ականակուռ	Առանց
Ամառ	Առանցք
Ամբանալ	Առաջ (ին)
Անառակ	Առաջարկ
Անառիկ	Առաջնորդ
Անբարբառ	Առասպել
Անթառամ	Առաստաղ
Անտառ	Առատ (աձեռն)
Անպատկառ	Առարկայ

Առարկել	Առիք
Առաւել	Առձեռն
Առաւօտ	Առնական
Առաքել	Առնաբար
Առ և ապուռ	Առոգանել
Առ և տուր	Առողջ
Առագաստ	Առուակ
Առած	Աստառ
Առակ	
Առանձին	Բառ
Առնել	Բառարան
Առոյդ	Բառ գիրք
Առու (ակ)	Բառաչ
Առսնին	Բառացի
Առաքինի	Բառնալ
Առեղծուած	Բարբառ
Առէջը	Բացառական
Առժամանակ	Բացառութիւն
Առիթ	Բեռ (նակիր)
Առիւծ	Բռնաբարել

Բռնակալ	Զառամել
Բռնանալ	Զառիվայր
Բռնի	Զեռուն
Բռռ	Զեփիւռ
Գառ	Զմուռս
Գաւառ	Էմբռնել
Գաւառապետ	Թառ
Գռռալ	Թառամել
Գռռող	Թափառել
Գռեհիկ	Թափառական
Գռռուզ	Թիթեռ
Գրգռել	Թշուառ (ական)
Դառն	Թռն
Դառնալ	Թըթուալ
Դեռ	Թռչիլ, թռիչք
Դուռ	Թռչուն
Եռալ	Փառնգ
Եռանդ (ուն)	Ժեռ
Եռանկիւնի	Լեռառ (լեռ)
Եռոտանի	Լեռնային

Կուռ (լոիկ)	Կառուցանել
Լօռի (լօռեցի)	Կեռ
Խայտառակ	Կեռաս (ենի)
Խան (ի խուռն)	Կիրառութիւն
Խառնիճաղանձ	Կշիռ
Խոժոռ	Կշեռք
Խոռոչ	Կռապաշտ
Խոռվ (իլ)	Կռիւ
Խոռվարար	Կռնակ
Խռպոտ	Կռուարար
Ծառ	Հակառակ (իլ)
Ծառայ (ել)	Համառօտ
Ծառզարդար	Համբառնալ
Ծիծառ	Հառաչ (անք)
Ծիծեռնակ	Հեռու
Ծուռ	Հեռագիր
Ծռել	Հեռաւոր
Կայտառ	Հոռետոր
Կաշառ	Հոռմայեցի
Կառավար (ութիւն)	Հոչակ (աւոր)

Ջեռը	Ոսկեհուռ
Ջեռագործ	Ուղղափառ
Ճառ (ախօս)	Ուռ (ի, ենի)
Ճառաղայթ	Ուռկան
Ճպուռ	Ուռչիլ
Մառն	Ուռոյց
Մեռնել	Պայծառ
Մեռնն	Պառակտել
Մոռանալ	Պառաւ (իլ)
Մոայլ	Պաստառ
Մոմուալ	Պատառաքաղ
Յամառ	Պատառել
Նուռ	Պատկառանք
Շառագոյն	Պատկառանք
Շառաչիւ	Պատճառ
Շառաւիլ	Պտռել
Շուրջ-առ	Պոռտափառ
Շուայլ	Պոօշ
Ոռոգել	Զերմեռանդ
Ունալ	Մեհան

Ուամիկ	Վառ ձեռքի
Ուսպեղջիւր	Վառը օգոստով
Ուոճիկ	Տառ
Ուազմ (իկ)	Տառեխ
Ուահվիրայ	Տուրկան
Ուետին	Տառանդան
Ուշունի	Տառանդան
Ուումբ	Տճառն
Ուունգ	Տօնավաճառ
Սառ	Տանցառ
Սառոյց (սառչիլ)	Ֆառ
Սեռ	Փառք
Սիսեռ	Փառասէր
Սպառնալ	Փառաւոր
Սառնամանիք	Փուել
Սարսուռ	Փուշտալ
Սեռական	Բառ
Սպառագէն	Բառակ
Սրտառուչ	Բառանկիւն
Սփուել	Բառասուն
Վաճառական	Բառօրդ
Վառել (իք)	Բառեակ

Վառ (եկ) Վաճառ
 Վար Երբեք չի գըր-
 ուում ւն, այլ բառերի մէջ և վերջը.
 ա, ի, և տառերից յետոյ եթէ լսենք
 վ, պիտի գրենք միշտ ւ. օր, հաւ, կաւ,
 հաւատ, անիւ, արծիւ, տիւ, թիւ,
 արե, տերե, բարե և այն։ Բացառու-
 թիւն են հետեւեալ բարդ բառերը։
 Գրավաճառ—պիր և վաճառ
 Տօնավաճառ—տօն և վաճառ
 Թիսվար—թի և վարել
 Կառավար—կառք և վարել
 Օրավար—օր և վարել
 Կառավարութիւն և այն...
 Բաղաձայներից յետոյ, ձայնաւո-
 րից առաջ գրւում է ու, կարդացւում
 է ինչպէս վ. օր. Աստուած, բացուած
 կցուած, գրուել, գժուել, ծեծուել,
 տանջուել և այն։

«ՀԱՅ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐ»

Երկրորդ բարեկիոխուած եւ հալրստացրած տպագրութիւն. դասագիրք Ժիսական եւ պետական դպրոցների համար. մեր բոլոր յայտնի հեղինակների եւ թարգմանիչների կենսագրութեամբ. թոյլատըրուած կովկասնան հոգաբարձուից. Գիննէ 1 րուբլի:

ՄԱՄՈՒԼԻ ԿԱՐԾԻՔԻ «ՀԱՅ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐԻ»
ՄԱՍԻՆ

«Շեշտում եմ, որ պ. Վանցեանի «Հայ հեղինակները» գնահատելի և դասառուներին յանձնարարելի աշխատութիւն է. Թաղյօրինողի այս բառաջին փորձը» փորձեն ուսումնարանները և տեսնեն թէ այս գիրը ո՞րքան հարցասիրութիւն առաջացրեց աշակերտների մէջ դէպի հայ հեղինակներն ու նրանց երկերը. «Մուրճ» 1905 № 4 թ. Յ. Տէր-Միրաքեան:

«Պարոն Վանցեանի այս աշխատութիւնը գալիս է լրացնելու դպրոցական ձեռնարկների մէջ մի շատ խոշոր բաց: Մինչև այժմ կազմուած այդ տեսակի ընտիր հատուածների ժողովածուներից և ոչ

մէկը չի համապատասխանում իւր նշանակութեանը. կազմողները մեծ մասամբ եղել են կամ հայ գրականութեան ոչ բաւականաչափ ծանօթ անձինք, կամ, անձաշակ, կամ միակողմանի և կուսակցական հայեացքների տէր:

Պ. Վանցեանն աշխատել է լինել բազմակողմանի և անկախ որևէ բռնազրութիւն տեսդեսցիայից և այս կարելի է ասել յաշողուել է նրան: Նրա գիրքը, որ բազկացած է 320 մեծադիր էջերից. պարունակում է հատուածներ Մուսահայ գրեթէ բոլոր հայ հեղինակներից, սկսած ամենայայտնիներից մինչև անյայտները: Կան հատուածներ և տաճկահայ գրողների գրւածքներից: Շիրվանզադէ:

«Լումայ» մարտի № 1. 1905:

Մեր առաջին է պ. Վանցեանի 320 երեսներ բռնող «Հայ հեղինակներ» ի ըստւար հատորը, որը պարունակում է իր մէջ հայ ընտիր հեղինակների ընտիր գրւածքներ: Դրանք ուսահայ 15 սիրելի հեղինակների և 7 թուրքահայ մեր յայտնի գրող-

ների սի սիրուն, համով, հոտով կազմուած
գրական ծաղկափունջ է, որը ոչ միայ որ-
պէս ձեռնարկ մեր միջնակարդ գպրոցների
աշակերտների համար՝ նոյն իսկ հայ-ընտա-
հետաքրքրական է, և մանաւանդ որ, կազ-
մով տուել է նմուշների հետ միասին դը
բանց հեղինակների համառօտ, բայց էական
կենապրութիւնն ու գրական դէմքը, թէ
ըի գասաւորութիւնը և թէ նիւթե-
կ, հէնց գրանով պէտք է բացատրել մեր
գրական աշխարհում բաւական հազորագիւտ
այն երկոյթը, որ վեց ամսում պ. Վանցեա-
նի «Հայ հեղինակները» ունեցել է երկրորդ
ապագրութիւն: Դա գրքի համար ամենաշ-
լաւ վկայականն է, ուստի և ցանկալի է,
որ «Հայ հեղինակները» տարածուին նաև
հայ գպրոցների պատերից դուրս՝ հայ ըն-
տանիքներում, ուր «Հայ-հեղինակների» իս-
կական երկերը շատ ել ընդունուան չեն:

«Աշխատանք» № 12

Издание хрестоматії, какъ учебнаго по-
собія, требуетъ отъ составителя умѣнія сис-
тематизировать литературный матеріалъ такъ,
чтобы ученикъ по избраннымъ образцамъ
изящной литературы могъ легко ознакомиться
съ характеромъ творчества авторовъ и вмѣстѣ
съ тѣмъ усвоить литературное знаніе языка.
Этому требованію въ достаточной степени у-
довлетворяетъ вышедшій вторымъ изданіемъ
сборникъ Гр. Ванцяна «Армянскіе авторы»,
въ которомъ нашли мѣсто отрывки изъ
произведеній корифеевъ армянской литературы съ краткимъ биографическимъ очеркомъ
послѣднихъ, что такъ необходимо для пол-
ноты знанія ученика жизни и дѣятельности
изучаемыхъ авторовъ.

Сборникъ г. Ванцяна можетъ служить
для учениковъ армянъ полезнымъ учебеніемъ
пособіемъ по классу армянского языка и
словесности, который до послѣдняго времени
у насъ не существовалъ.

Привѣтствуя появленіе въ свѣтѣ подобнаго руководства, въ которомъ чувствуется крайняя необходимость якъ въ правительственныехъ учебныхъ заведеніяхъ, такъ и въ арм. школахъ при преподаваніи роднаго языка, мы не можемъ не указать на тѣ достоинства, благодаря которымъ учебникъ этотъ получиль такое широкое распространіе что пришлось издать его черезъ нѣсколько мѣсяцевъ 2-мъ изданіемъ. Учебникъ этотъ содержитъ богатый матеріаль для чтенія и изученія произведеній лучшихъ арм. писателей, а также для характеристики литературной дѣятельности послѣднихъ, чemu много способствуютъ также составленные г. Ванцяномъ кратко и популярно біографические очерки писателей. Подпоръ же статей и стихотворѣній какъ по языку такъ и по содержанию вполнѣ удовлетворительный, что дѣлаетъ этотъ учебникъ полезнымъ въ домѣ въ арм. педаг. литературу.

7, «Мѣсѣцъ зорѣній» № 33. 1906 г.

ՎԱՐՆԱ. ՄԱՆՈՒԿԻAN
ԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Նոյն հեղինակի
ՀԱՄԱՐԸՑ «ԴՊՌՈՑԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆ-
ՆՈՒԹԻՒՆ» կազմուած է վերջիրս մշակուած
ծրագրի համեմատ, յատկապէս ծխական և
պետական գպրոցների համար. գինն է 25 կ.

Պատմական ժերականուրին արեւելանայ լի-
զուի թիֆլիզ 1906թ.

Գ. ՎԱՆՑԱԿԱՆԻ. գինն է 75 կու.

Մեր այն ուսուցիչները որոնք ուզում
են հայոց քերականութիւն աւանդելիս ու-
նենալ դաստիական - փիլիսոփայական որոշ
նախապատրաստութիւն մեր նոր լեզուի մա-
սին — մեծ օգուտ կստանան Պր. Գր. Վան-
ցեանի այս աշխատութիւնից, որի մասնա-
գիտական քննադատութիւնը մեր նպատակ-
ներից գուրս է: Մենք միայն յանձնարա-
րում ենք մեր ուսուցիչների ուշագրութեան
այդ գիրքը, որի մէջ ի մի են ամփոփուած
շատ սիւթեր արևելանայ լեզուի մասին և
որոշ պիստեմի են վերածուած:

«Մոռճ» 1906. № 9.

2519

Վաճառում են Այս հեղինակի հետևող գրերը.

1)	ՀԱՅ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐ բ. տպագր.	1 ր.
2)	ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ.	25 լ.
3)	ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ	75 լ.
4)	ՀԱՅՈՅ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ընտիր պատկերով	40 լ.
5)	Պատրաստ են տպագրութեան.
«ՀԱՅ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐԻ» բ. և գ.	
	Հատորները:	
6)	Շուտով լոյս կտևմնի հայոց պատմութեան բ. համուը.	

ԳԻՆ է 5 կՈՊ.

Դիմել՝ Տիֆլիսъ, Коммерческое училище
Ванціанъ. և կամ՝ գրադադառներին:

«Ազգային գրադարան»

NL0239896